

GEMEENTEBESTUUR ANDERLECHT
LEEFKADER
STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNINGEN

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Zijn aanwezig :

Gemeentebestuur Anderlecht

Voorzitter Dhr. BREYNE
Secretaris Dhr. BELLAZRAK

Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van de Stedenbouw

Mvr. VANHOUDENHOVE
Mvr. LAHERY

Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van Monumenten en landschappen

Dhr. DESWAEF

Milieu Brussel

/

DOSSIER

PV05	Aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning ingediend door de Gemeente van Anderlecht :
Voorwerp aanvraag	De Romain Rollandlaan van voor tot achter herinrichten: 7 bomen kappen en vervangen, de rijbaan asfalteren, het trottoir vernieuwen, afwisselende parkeervakken bouwen, voorzien in meer groen aan de kruispunten, enz.
Adres	Romain Rollandlaan
GBP	wegen

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

BEOORDELING VAN HET DOSSIER DOOR DE COMMISSIE

A. OPMERKINGEN EN/OF KLACHTEN AANGEKOMEN BIJ HET GEMEENTEBESTUUR :

Er werden 11 brieven/Emails ingediend tijdens het openbaar onderzoek waarvan en 8 aanvragen om gehoord te worden.

B. PERSONEN DIE GEVRAAGD HEBBEN OM GEHOORD TE WORDEN EN DIE WERDEN OPGEROEPEN :

De aanvrager en de architect werden gehoord.

De klagers werden gehoord over de volgende thema's:

- Inrichting: voor het behoud van het parkeren aan één zijde, tegen de omleiding en de betonnen bakken, verzoek om een extra afvalbak, tegen de verwijdering van het lavendelperk (kruispunt Rolland/Nys), hondentoiletten (regentuin?) vormen een obstakel op de stoep, voorstel om een regentuin aan te leggen in het bestaande groengebied op het kruispunt met de Neerpedestraat, positie van bomen en regentuinen problematisch voor de toegang tot de garage (49 Romain Rolland, 49-51 François Denys), vraagtekens bij het asfalt, dat geen waterdoorlatende ondergrond is;
- Mobiliteit: tegen het schrapen van parkeerplaatsen, vraagtekens bij scherpere bochten, hoe zit het met het schrapen van de PBM-plaats in de Nysstraat, tegen de chicanes die het verkeer zullen blokkeren, hoe zit het met de parkeerplaatsen voor de school en de uitbreiding ervan, vraagtekens bij de mogelijkheid om een urensysteem voor de plaats van de schoolbus in te voeren, geplande ruime parkeerplaatsen voor vrachtwagens/beroepsvoertuigen, vraagtekens bij asfalt dat te hard rijden aanmoedigt, hoe zit het met de privatisering van parkeerplaatsen voor de garages;
- Overige: op de plannen zie je de nieuwe positie van de lampen of de recente toevoeging van behuizingen/vloerdeksels niet, hoe zit het met het onderhoud van groenzones en regentuinen, of de afwatering;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

BESLIST

GEMOTIVEERD ADVIES VAN DE COMMISSIE

Stedelijke context

Overwegende dat het betrokken goed op het Gewestelijk Bestemmingsplan, vastgesteld bij regeringsbesluit van 3 mei 2001, zich op een wegennet bevindt;

Overwegende dat het gewestelijk mobiliteitsplan "Good Move" de Romain Rollandlaan volgens de MWS als volgt classificeert: "Comfort" voor voetgangers en "Wijk" voor alle andere vervoerswijzen;

Overwegende dat deze weg wordt begrensd door de Charles de Tollenelaerlaan in het zuiden en de Neerpedestraat in het noorden;

Rekening houdend met het feit dat de Romain Rollandlaan voornamelijk woongebouwen verbindt; dat er 2 scholen zijn in het zuidelijke deel van dit stuk (école des Rainettes en école des Etangs);

Overwegende dat de perimeter van de aanvraag zich in een laag tot gemiddeld overstroomingsrisicogebied bevindt;

Voorwerp van de aanvraag

Overwegende dat de aanvraag de herinrichting van de Romain Rollandlaan van voor tot achter beoogt: 7 bomen kappen en vervangen, de rijbaan asfalteren, het trottoir vernieuwen, afwisselende parkeervakken bouwen, voorzien in meer groen aan de kruispunten, enz.

Procedure

Overwegende dat de aanvraag onderworpen werd aan de bijzondere regelen van openbaarmaking om de volgende reden:

- toepassing van het voorschrift 25.1 van het GBP: "*Handelingen en werken voor de aanleg of de wijziging van de inrichtingen van wegen en lijnen van het openbaar vervoer*";

Overwegende dat 8 klachten werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek dat werd gehouden van 18.05.2023 tot 16.06.2023; dat zij betrekking hebben op:

- Inrichting: voor het behoud van het parkeren aan één zijde, tegen de omleiding en de betonnen bakken, verzoek om een extra afvalbak, tegen de verwijdering van het lavendelperk (kruispunt Rolland/Nys), hondentoiletten (regentuin?) vormen een obstakel op de stoep, voorstel om een regentuin aan te leggen in het bestaande groengebied op het kruispunt met de Neerpedestraat, positie van bomen en regentuinen problematisch voor de toegang tot de garage (49 Romain Rolland, 49-51 François Denys), vraagtekens bij het asfalt, dat geen waterdoorlatende ondergrond is;
- Mobiliteit: tegen het schrappen van parkeerplaatsen, vraagtekens bij scherpere bochten, hoe zit het met het schrappen van de PBM-plaats in de Nysstraat, tegen de chicanes die het verkeer zullen blokkeren, hoe zit het met de parkeerplaatsen voor de school en de uitbreiding ervan, vraagtekens bij de mogelijkheid om een urensysteem voor de plaats van de schoolbus in te voeren, geplande ruime parkeerplaatsen voor vrachtwagens/beroepsvoertuigen, vraagtekens bij asfalt dat te hard rijden aanmoedigt, hoe zit het met de privatisering van parkeerplaatsen voor de garages;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

- Overige: op de plannen zie je de nieuwe positie van de lampen of de recente toevoeging van behuizingen/vloerdeksels niet, hoe zit het met het onderhoud van groenzones en regentuinen, of de afwatering;

Overwegende dat de aanvraag voor advies werd voorgelegd aan het (de) volgende bestu(u)r(en) of instantie(s):

- Brussel Mobiliteit;
- De Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH);
- Het college van burgemeester en schepenen van Anderlecht;
- De Raad van de Netwerkbeheerders in Brussel c/o Vivaqua;

Gezien het advies van Brussel Mobiliteit van 15.05.2023, met referentie GA26-1620, gunstig onder voorwaarden;

Gezien het advies van de DBDMH van 28.05.2023 met referentie T.2023.0346/1, gunstig onder voorwaarden;

Gezien het advies van Vivaqua van 09.05.2023, met referentienummer IN 1368869;

Bestaande toestand

Overwegende dat het verkeer eenrichtingsverkeer is van de Charles de Tollenelaerlaan tot de Pierre Longinstraat en vervolgens tweerichtingsverkeer wordt van de Pierre Longinstraat tot de Neerpedestraat; dat de breedte van de weg varieert van 4,50 meter tot 6 meter;

Overwegende dat buurtbewoners aan beide kanten van de weg parkeren; dat de straat momenteel 36 gereglementeerde parkeerplaatsen heeft, maar dat de markeringen in de loop der tijd zijn weggesleten; dat er illegaal parkeren wordt waargenomen; dat er een schoolbushalte in de buurt van de scholen is;

Overwegende dat de rijbaan bestaat uit roodgekleurde betonnen straatstenen (klinkerstenen 11x22x10); dat deze vervormd is door herhaaldelijk passeren van voertuigen en bodembewegingen;

Overwegende dat het wegdek bestaat uit 30x30 grijze betonstraatstenen; dat de breedte van de trottoirs varieert tussen 1,5 meter en 4 meter; dat de trottoirs over het algemeen in goede staat verkeren;

Overwegende dat de wegbermen beplant zijn met vegetatie en dat er verschillende soorten aanwezig zijn; dat er langs de weg, op de trottoirs, hoge Prunus-sierbomen geplant zijn; dat deze bomen geplant zijn in vierkante kuilen van 1,3 meter aan elke kant; dat sommige bomen tekenen van verzwakking vertonen (vroegtijdig bladverlies, enz.), waarschijnlijk als gevolg van te kleine plantkuilen; dat sommige tekenen van vandalisme vertonen (wonden aan de bast, enz.); dat andere gekapt zijn, waarbij alleen de voet van de boom is overgebleven.

Geplande toestand

Overwegende dat de klinkers die het wegdek vormen zijn vervangen door bitumineus asfalt; dat een bepaalde hoeveelheid straatstenen in goede staat werd gerecupereerd voor de parkeerplaatsen, die duidelijk zijn afgebakend;

Overwegende dat er een verkeersplateau is geïnstalleerd ter hoogte van de school "Les Rainettes"; dat de rijbaan is versmald door middel van geschränkte parkeerplaatsen; dat deze zijn gescheiden

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

van de asfaltrijbaan door middel van betonnen trottoirbanden; dat de trottoirbanden zijn verbreed aan het kruispunt.

Overwegende dat grondmarkeringen en plantenbakken (in beton of hout) het illegaal parkeren beperken en toegang bieden tot de privégarages langs de laan;

Overwegende dat de trottoirs zijn heringericht met betonnen stoep tegels van 10x10; dat deze stoep tegels grijs van kleur zijn; dat de meeste trottoirs zijn verbreed en een minimale breedte van 2 meter hebben; dat ze op sommige plaatsen zijn teruggebracht tot 1,80 meter, maar alleen over korte afstanden;

Overwegende dat er betonnen water netten zijn geïnstalleerd langs de rijbaan, aan de rand van de trottoirs; dat deze worden gebruikt om oppervlaktewater van de rijbaan af te voeren door gebruik te maken van de natuurlijke helling die naar het zuidwesten afloopt; dat het meeste oppervlaktewater naar de regentuinen wordt geleid via toegangen door de uitstekende stoepranden;

Overwegende dat de regentuinen variëren qua diepte van 50 cm tot 80 cm; dat ze zijn beplant met grassen en vaste planten die goed gedijen in drainerende omgevingen en die perioden van ernstige droogte en hoge vochtigheid overleven;

Overwegende dat de bestaande inspectieputten en kolken worden gerenoveerd;

Overwegende dat de bestaande plantkuilen worden vergroot, waar geen obstakels aanwezig zijn, met als doel ze met elkaar te verbinden; dat de bestaande bomen die in goede fyto-sanitaire staat verkeren, worden behouden; dat de bomen die in een vergevorderd stadium van schade of ziekte verkeren, worden vervangen door bomen van dezelfde soort;

Overwegende dat de bestaande verlichting behouden blijft; dat de verkeersborden worden aangepast aan de geplande inrichting;

Motivatie

Inrichting

Overwegende dat de kruispunten iets smaller zijn gemaakt om de snelheden op deze weg te verlagen; dat dit het keren van voertuigen niet verhindert;

Overwegende dat door trottoirverbredingen aan te leggen, de beplante oppervlakken kunnen worden vergroot;

Overwegende dat de verandering van het wegdek niet in overeenstemming is met het overwegend residentiële karakter van de Romain Rollandlaan;

Overwegende het feit dat asfalt een wegkarakter heeft dat niet overeenkomt met de typologie van lokale weg en niet bevorderlijk is voor het afremmen van het verkeer; bovendien zou de aanwezigheid van scholen automobilisten moeten aanmoedigen om langzamer te rijden;

Overwegende dat asfaltering het hitte-eiland effect in de stad versterkt, terwijl het gewestelijk beleid de effecten van de klimaatverandering wil beperken;

Overwegende dat er bij 30 km/u weinig verschil is in geluidsemisie tussen een glad wegdek en een modulair wegdek;

Overwegende dat het gebruik van een modulaire coating de insijpeling van regenwater in de onderliggende bodem en de vertraging van overtollig afvoerend water bevordert;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Overwegende dat het de moeite waard is om na te denken over de relevantie van de keuze van wegmaterialen in het licht van de huidige klimaatvereisten en de ambitie van de stad om zich aan te passen aan de klimaatverandering;

Actieve modi

Overwegende dat bij voetgangersoversteekplaatsen de stoepranden die de overgang tussen het trottoir en het waternet moeten vormen, worden ingegraven (ongelijkvloerse stoeprand), in overeenstemming met het cahier voetgangerstoegankelijkheid;

Overwegende dat de toegangswegen naar de garages op hetzelfde niveau moeten liggen als het trottoir: er is geen bocht in het trottoir in het verlengde van de garages, waarvan de toegang niettemin wordt vergemakkelijkt door de plaatsing van opnieuw geprofileerde stoepranden, in overeenstemming met artikel 6, § 2, van titel 7 van de GSV;

Overwegende dat het project voorziet in de plaatsing van fietsenrekken in de buurt van de school;

Overwegende dat het ontwerp van de fietsboog moet voldoen aan het cahier voetgangerstoegankelijkheid (omgekeerde U met dubbele horizontale stang voor een betere bevestiging van de fietsen; toevoeging van een extra horizontale stang (max. 30 cm vanaf de grond) aan de eerste en laatste boog in een doorlopende reeks voor een betere detectie door slech Zienden);

Parkeren

Overwegende dat de PBM-ruimte aan het begin van de Antoine Nysstraat uit het project is verwijderd; dat het nodig is ervoor te zorgen dat deze ruimte in de buurt wordt verplaatst, hetzij in de Antoine Nysstraat of in de Romain Rollandlaan;

Overwegende dat het dossier geen informatie bevat over de parkeerplaats van de school; dat deze laatste niet het voorwerp uitmaakt van deze aanvraag;

Overwegende dat de inrichting van de chicane zou kunnen worden herzien op het "school"-gedeelte, gezien de toevoeging van een verkeersplateau, wat de inrichting van het kruispunt met de Pierre Longinstraat zou verbeteren;

Overwegende dat de inrichting van chicanes noodzakelijk is op het gedeelte van de Pierre Longinstraat tot de Neerpedestraat, aangezien zij het mogelijk maken dat voertuigen elkaar kruisen; dat hun aantal echter kan worden verminderd voor een beter parkeerbeheer;

Overwegende dat het project voorziet in parkeerplaatsen voor opritten; dat deze parkeerplaatsen alleen gebruikt mogen worden door de eigenaar van de garage; dat er echter een groot aantal opritten in de laan zijn, waardoor de openbare parkeerplaatsen nu al beperkt zijn;

Overwegende dat de lengtes van de parkeerplaatsen beperkt zijn door de aanwezigheid van de garages;

Overwegende dat een langer voertuig, afhankelijk van de afmetingen, op één of meer vakken zal parkeren;

Overwegende dat het project de plaats voor de schoolbus behoudt; dat de invoering van een dienstregelingensysteem niet onder de aanvraag valt;

Overwegende dat de afmetingen van de parkeerplaatsen standaard zijn: 5m bij 2m, behalve voor de PBM-parkeerplaats die kan worden aangepast aan de context;

Beplantingen

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Overwegende dat het lavendelperk verdwijnt ten gunste van een ruimere groene ruimte en dat de inrichting ervan de aanwezigheid van honingplanten niet verhindert, die talrijker en gevarieerder zouden kunnen zijn;

Overwegende dat er op het kruispunt met de Neerpedestraat een bloemperk met bomen is; dat dit buiten de omtrek van het gebied valt waarop de aanvraag betrekking heeft;

Overwegende dat de plantkuilen vergroot zijn, maar dat de minimale doorgangsbreedte op de stoep nog steeds gegarandeerd is;

Overwegende dat voor de locatie van de bomen, putten en regentuinen rekening is gehouden met de uitgangen van de garages die vrij zijn van obstakels, behalve waar de betonblokken zijn geplaatst; dat het niettemin noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat de opritten allemaal toegankelijk zijn;

Overwegende dat deze blokken de echte boomkuilen verbergen, is hun tijdelijke/wegaspect niet kwalitatief;

Overwegende dat de plantkuilen direct grenzen aan de parkeerzones; dat een automobilist die uit zijn voertuig stapt geen andere keuze heeft dan op de betreffende plantkuilen te stappen, waardoor deze beschadigd geraken; dat een strook van grasdallen zou kunnen worden aangelegd tussen de parkeerplaatsen en de plantkuilen om vertrapping ervan te voorkomen;

Overwegende dat de beplanting door haar grootte of soort de zichtbaarheid van voetgangers die willen oversteken op zebrapaden niet mag belemmeren;

Overwegende dat de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud van de groengebieden;

Meubilair

Overwegende dat het project voorziet in de installatie van zitbanken; dat rustpunten (banken, bankjes en zitplaatsen) belangrijk zijn voor mensen die hun traject moeten opsplitsen omwille van hun leeftijd en/of fysieke toestand; dat deze rustpunten toegankelijk moeten zijn en moeten voldoen aan de aanbevelingen van het Cahier voetgangerstoegankelijkheid (25 % uitgerust met rugleuningen en armleuningen);

Overwegende dat er een bank is geplaatst aan de verbreding van het trottoir bij de school op de kruising met de Pierre Lontinstraat; dat deze bank op het natuurlijke pad van de slechtzienden staat; dat het verstandig zou zijn om de bank naar de zijkant van het grasveld te verplaatsen en de voorgevel vrij te maken.

Overwegende dat er twee andere banken zijn geplaatst op de kruising met de Antoine Nysstraat; dat deze ook op het voetpad staan en verplaatst moeten worden (bijvoorbeeld naar het grasveld);

Overwegende dat er in de buurt van elke bank een afvalbak moet worden geplaatst (bijvoorbeeld op de kruising met de Antoine Nysstraat);

Overwegende dat als de verlichting wordt verplaatst, ze de voetgangers niet mag hinderen, net zoals de plaatsing van behuizing;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

GUNSTIG ADVIES ONDER VOORWAARDEN:

- Het geplande asfalt voor de rijbaan vervangen door een modulaire verharding;
- Voorzien in een strook grasdallen tussen de parkeerzones en de plantkuilen;
- Open voegen gebruiken bij parkeerplaatsen;
- Op het stuk dat langs de scholen loopt, van de Charles De Tollenaeerlaan tot de Pierre Longinstraat, parkeergelegenheid voorzien aan dezelfde kant (schoolkant);
- Het aantal chicanes tot maximaal 2 beperken op het gedeelte tussen de Pierre Longinstraat en de Neerpedestraat;
- Geen betonblokken gebruiken om de parkeerzones af te bakenen; een semi-doorlatende zone inrichten gelijk met de rijweg;
- De opritten en de aanwezigheid van obstakels controleren;
- Ervoor zorgen dat de verwijderde PBM-ruimte naar de Antoine Nysstraat wordt verplaatst;
- De banken verplaatsen weg van het natuurlijke pad van de slechtzienden en de oversteekplaatsen aan de kruispunten verduidelijken door geleidelijnen aan te brengen;
- De garagetoegangswegen aanleggen op dezelfde hoogte als het trottoir (geen bochten en afgeschuinde stoepranden);
- Voldoen aan de aanbevelingen van het cahier voetgangerstoegankelijkheid met betrekking tot het meubilair (banken en fietsaanleunbeugels);
- Ervoor zorgen dat het zicht ter hoogte van de voetgangersoversteekplaatsen en kruispunten niet wordt belemmerd door de voorkeur te geven aan lage beplanting en bomen met opstaande takken.

INSTANTIES :

GEMEENTEBESTUUR ANDERLECHT

Stedenbouw	Dhr. BREYNE	
Stedenbouw	Dhr. BELLAZRAK	

GEWESTELIJKE BESTUUR

Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van de Stedenbouw	Mvr. VANHOUDENHOVE	
Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van de Stedenbouw	Mvr. LAHERY	

GEMEENTEBESTUUR ANDERLECHT
LEEFKADER
STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNINGEN

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Brussel Stedenbouw & Erfgoed
Directie van Monumenten en
landschappen

Dhr. DESWAEF

Sont présents :

Administration communale d'Anderlecht

Président M. BREYNE
Secrétaire M. BELLAZRAK

Bruxelles Urbanisme & Patrimoine – Direction de l’Urbanisme

Mme VANHOUDENHOVE

Mme LAHERY

Bruxelles Urbanisme & Patrimoine – Direction des Monuments et Sites

M. DESWAEF

Bruxelles Environnement

/

DOSSIER

PV05	Demande de permis d'urbanisme introduite par L'Administration Communale d'Anderlecht
Objet de la demande	Aménager de façade à façade l'avenue Romain Rolland : abattre et remplacer 7 arbres, asphalte la chaussée, rénover le revêtement en trottoir, créer

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

	des poches alternées de stationnement, verduriser les carrefours
Adresse	Avenue Romain Rolland
PRAS	Voirie

FR

AVIS MOTIVÉ DE LA COMMISSION

Contexte urbain

Considérant que le bien concerné se trouve en réseau viaire au plan régional d'affectation du sol arrêté par arrêté du gouvernement du 3 mai 2001 ;

Considérant que le Plan Régional de Mobilité « Good Move » classe l'avenue Romain Rolland selon la SMV comme suit : « Confort » pour les piétons et « Quartier » pour tous les autres modes ;

Considérant que cette voirie est délimitée par l'avenue Charles de Tollenaere au Sud et par la rue de Neerpède au Nord ;

Considérant que l'avenue Romain Rolland dessert essentiellement du bâti résidentiel ; que 2 écoles sont présentes dans la partie Sud du tronçon (école des Rainettes et école des Etangs) ;

Considérant que le périmètre de la demande est situé en partie en zone d'aléa inondation faible à moyen ;

Objet de la demande

Considérant que la demande vise à aménager de façade à façade l'avenue Romain Rolland : abattre et remplacer 7 arbres, asphalte la chaussée, rénover le revêtement en trottoir, créer des poches alternées de stationnement, verduriser les carrefours ;

Procédure

Considérant que la demande a été soumise aux mesures particulières de publicité pour le motif suivant :

- application de la prescription 25.1 du PRAS : « *Actes et travaux ayant pour objet la création ou la modification de l'aménagement des voiries et itinéraires des transports en commun* » ;

Considérant que 8 réclamations ont été introduites durant l'enquête publique qui s'est tenue du 18/05/2023 au 16/06/2023 ; qu'elles portent sur :

- Aménagement : pour le maintien du stationnement d'un seul côté, contre le dévoiement et les bacs en béton, demande poubelle supplémentaire, contre la suppression du parterre de lavande (carrefour Rolland/Nys), toilettes canines (jardin de pluie ?) sont un obstacle en trottoir, proposition de réaliser un jardin de pluie dans la zone verte existante au carrefour avec la rue de Neerpède, position des arbres et jardins de pluie problématique pour les accès garages (49 Romain Rolland, 49-51 François Denys), questionne l'asphalte qui n'est pas un revêtement perméable ;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

- Mobilité : contre la suppression de stationnement, questionne les virages plus serrés, quid de la suppression de la place PMR rue Nys, contre les chicanes qui vont bloquer la circulation, quid du parking pour l'école et son agrandissement, questionne la possibilité d'instaurer un système horaire pour l'emplacement du bus scolaire, prévoir stationnement généreux en longueur pour les camions/véhicules professionnels, questionne l'asphalte qui favorise la vitesse, quid de la privatisation d'emplacements de stationnement devant les garages ;
- Autre : plans n'indiquent pas la nouvelle position des luminaires ou l'ajout récent des boîtiers/taques au sol, quid entretien zones vertes et jardins de pluie, ou encore de l'égouttage ;

Considérant que la demande a été soumise à l'avis des administrations ou instances suivantes :

- Bruxelles Mobilité ;
- Le Service d'incendie et d'aide médicale urgente (SIAMU) ;
- Le Collège des Bourgmestre et Echevins d'Anderlecht ;
- Le Conseil des Gestionnaires de Réseaux de Bruxelles c/o Vivaqua ;

Vu l'avis de Bruxelles Mobilité du 15/05/2023 portant les références GA26-1620, favorable sous conditions ;

Vu l'avis du SIAMU du 28/05/2023 portant les références T.2023.0346/1, favorable sous conditions ;

Vu l'avis de Vivaqua du 09/05/2023 portant les références IN 1368869 ;

Situation existante

Considérant que la circulation est à sens unique de l'avenue Charles de Tollenaere à la rue Pierre Longin, puis devient à double sens de la rue Pierre Longin à la rue de Neerpede ; que la largeur de la voirie varie de 4,50 mètres à 6 mètres ;

Considérant que les riverains se garent de part et d'autre de la voirie ; que la rue compte actuellement 36 places de stationnement réglementées mais dont le marquage s'est usé au fil du temps ; que du stationnement sauvage est constaté ; qu'un arrêt de bus de ramassage scolaire est existant à proximité des écoles ;

Considérant que la chaussée est composée de pavés en béton coloré de couleur rouge (pavés klinkers 11x22x10) ; qu'elle a subi des déformations dues au passage répété des véhicules et aux mouvements de sols ;

Considérant que le revêtement des trottoirs est composé de pavés bétons gris 30x30 ; que la largeur des trottoirs varie entre 1,5 mètres et 4 mètres ; que les trottoirs sont globalement en bon état ;

Considérant que les abords de la voirie sont végétalisés et que plusieurs essences sont présentes ; que des arbres à hautes tiges d'ornement, du genre Prunus, sont plantés le long de la voirie, sur les trottoirs ; que ces arbres sont plantés dans des fosses carrées de 1,3 mètres de côté ; que certains arbres présentent des signes d'affaiblissements (pertes de feuilles précoces, etc.) probablement dues à des fosses de plantations trop petites ; que certains présentent des signes de vandalisme (blessures sur l'écorce, etc.) ; que d'autres ont été abattus, ne laissant que le pied de l'arbre en place ;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Situation projetée

Considérant que les pavés klinkers qui constituent le revêtement carrossable sont remplacés par de l'enrobé bitumineux ; qu'une certaine quantité de pavés en bon état est récupérée pour garnir le revêtement des espaces de stationnement qui sont clairement délimités ;

Considérant qu'un plateau ralentisseur est installé à proximité de l'école « Les Rainettes » ; que des rétrécissements de la voirie sont mis en place à l'aide d'espaces de stationnement aménagés en quinconce ; qu'ils sont séparés de la voirie asphaltée par des bordures de contrebutage en béton ; que les oreilles de trottoirs sont agrandies aux carrefours ;

Considérant que des marquages au sol et des bacs de plantations (en béton ou en bois) limitent le stationnement sauvage et permettent des accès aux garages privés le long de l'avenue ;

Considérant que les trottoirs sont réaménagés à l'aide de pavés béton 10x10 ; que ces pavés sont de couleur grise ; que la plupart des trottoirs sont agrandis et possèdent une largeur minimale de 2 mètres; qu'ils se réduisent à certains endroits à 1,80 mètres mais sur de courtes distances ;

Considérant que des filets d'eau en béton sont installés le long de la voirie, à la limite des trottoirs ; qu'ils servent à canaliser les eaux de surface de la voirie en utilisant la pente naturelle qui descend vers le Sud-Ouest ; que les eaux de surface sont guidées en majorité vers des jardins de pluie par des accès au travers des bordures saillantes ;

Considérant que les jardins de pluie présentent une profondeur qui varie entre 50 cm et 80 cm ; qu'ils sont plantés de graminées et de vivaces qui s'épanouissent dans des milieux drainants et qui survivent à des périodes de forte sécheresse et de forte humidité ;

Considérant que les chambres de visite et les avaloirs existants sont rénovés ;

Considérant que les fosses de plantations actuelles sont agrandies, lorsque aucun obstacle n'est présent, dans le but de les connecter ; que les arbres actuels en bon état phytosanitaire sont préservés ; que ceux présentant un état avancé de blessures ou de maladies sont remplacés par des arbres d'essences identiques ;

Considérant que l'éclairage actuel est préservé ; que la signalisation routière sera adaptée aux aménagements projetés ;

Motivation

Aménagement

Considérant que les carrefours sont légèrement resserrés afin de diminuer les vitesses sur cette voirie ; que les girations des véhicules n'en sont pas pour autant entravées ;

Considérant que l'aménagement d'oreilles de trottoir plus larges permet d'augmenter les surfaces végétales ;

Considérant que le changement de revêtement de la chaussée ne se fait pas en adéquation avec le caractère majoritairement résidentiel de l'avenue Romain Rolland ;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Considérant en effet que l'asphalte présente un caractère routier qui ne correspond pas à la typologie de voirie locale et n'invite pas à un trafic apaisé ; qu'au surplus la présence d'écoles doit inciter les automobilistes à ralentir ;

Considérant que l'asphaltage augmente l'effet d'îlot de chaleur urbain alors que la politique régionale cherche à atténuer les effets du changement climatique ;

Considérant qu'à 30km/h, il n'y a que peu de différence en terme d'émission sonore entre un revêtement lisse et un revêtement modulaire ;

Considérant que l'utilisation d'un revêtement modulaire favorise l'infiltration des eaux pluviales vers le sol sous-jacent, et le ralentissement de l'eau de ruissellement excédentaire ;

Considérant qu'il est intéressant de s'interroger sur la pertinence du choix des matériaux en voirie au regard des impératifs climatiques actuels et de l'ambition d'adaptation de la ville au changement climatique ;

Mode active

Considérant qu'au droit des traversées piétonnes, les bordures assurant la jonction entre le trottoir et le filet d'eau doivent être enterrées (bordure niveau zéro), conformément au cahier de l'accessibilité piétonne ;

Considérant que les voies d'accès des garages doivent être au même niveau que le trottoir : absence d'infexion du trottoir au droit des garages dont l'accès est néanmoins facilité par la mise en œuvre de bordures reprofilées, conformément à l'article 6 §2 du titre 7 du RRU ;

Considérant que le projet prévoit la pose d'arceaux vélos à proximité de l'école ;

Considérant que le modèle d'arceau doit se conformer au cahier de l'accessibilité piétonne (U renversé avec double barre horizontale pour une meilleure fixation des vélos ; ajout d'une barre horizontale supplémentaire (à max. 30 cm du sol) aux premiers et derniers arceaux d'une série continue pour une meilleure détection par les personnes malvoyantes) ;

Stationnement

Considérant que la place PMR du début de la rue Antoine Nys est supprimée dans le projet ; qu'il y a lieu de s'assurer qu'elle soit relocalisée à proximité, soit sur la rue Antoine Nys, soit sur l'avenue Romain Rolland ;

Considérant que le dossier ne contient pas d'information sur le parking de l'école ; que ce dernier est hors objet de la présente demande ;

Considérant que l'aménagement de chicane peut être revu sur la partie « école » étant donné l'ajout d'un plateau ralentisseur, ce qui permettrait un meilleur aménagement du carrefour avec la rue Pierre Longin ;

Considérant que l'aménagement de chicanes est nécessaire dans le tronçon de la rue Pierre Longin à la rue de Neerpede car elles permettent le croisement des véhicules ; que leur nombre pourrait cependant être réduit pour une meilleure gestion du stationnement ;

Considérant que le projet prévoit des emplacements de stationnement devant des entrées carrossables ; que ces places pourront être utilisées uniquement par le propriétaire du garage ; que toutefois les entrées carrossables sont très nombreuses dans l'avenue, limitant déjà aujourd'hui les emplacements publics ;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Considérant que les longueurs des places de stationnement sont contraintes par la présence des garages ;

Considérant qu'un véhicule plus long stationnera sur une ou plusieurs places selon ses dimensions ;

Considérant que le projet maintient l'emplacement pour le bus scolaire ; que la mise en place d'un système d'horaire est hors objet de la demande ;

Considérant que les dimensions des places de stationnement sont standards : 5m sur 2m, excepté pour le stationnement PMR qui peut être adapté selon le contexte ;

Plantations

Considérant que le parterre de lavande disparaît au profit d'un espace vert plus généreux, que son aménagement n'empêche pas la présence de plantes mellifères, qui pourront être plus nombreuses et variées ;

Considérant qu'un parterre planté d'arbres existe au carrefour avec la rue de Neerpede ; que celui-ci se situe en-dehors du périmètre de l'objet de la demande ;

Considérant que les fosses de plantations sont agrandies mais que la largeur de passage minimale reste garantie en trottoir ;

Considérant que l'implantation des arbres, des fosses et jardins de pluie ont été étudiées en prenant en compte les sorties de garages qui sont libres de tout obstacle, excepté aux endroits où sont posés les blocs en béton ; qu'il y a toutefois lieu de s'assurer que les entrées carrossables soient toutes accessibles ;

Considérant que ces blocs apparaissent comme des doublons cachant les vraies fosses à arbres, que leur aspect temporaire/routier n'est pas qualitatif ;

Considérant que les fosses de plantation bordent directement les zones de stationnement ; qu'un automobiliste quittant son véhicule n'a d'autre choix que de marcher sur la fosse en question, entraînant la dégradation de celle-ci ; qu'une bande en dalles gazon pourrait être prévue entre les zones de stationnement et les fosses de plantation afin d'éviter le piétinement de celles-ci ;

Considérant que, par leurs tailles ou leurs essences, les plantations ne doivent pas constituer un masque de visibilité envers les piétons qui s'apprêtent à traverser à hauteur d'un passage pour piétons ;

Considérant que la commune est responsable de l'entretien des zones vertes ;

Mobilier

Considérant que le projet prévoit le placement de bancs ; que des points de repos (bancs, banquettes et sièges) sont importants pour les personnes qui doivent fractionner leur déplacement vu l'âge et/ou leur condition physique ; que ces points de repos doivent être accessibles et répondre aux recommandations dictées par le Cahier de l'accessibilité piétonne (25% d'entre eux équipés de dossier et accoudoirs) ;

Considérant qu'un banc est installé au niveau de l'élargissement du trottoir à proximité de l'école au croisement de la rue Pierre Lontin ; que celui-ci se trouve dans le cheminement naturel des déficients visuels ; qu'il serait judicieux de le déplacer du côté de la zone enherbée et de libérer la façade ;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 29 juni 2023

Considérant que deux autres bancs sont installés au croisement avec la rue Antoine Nys ; qu'ils se trouvent également dans le cheminement piéton et qu'il y a lieu de les déplacer (dans la zone enherbée par exemple) ;

Considérant qu'il y a lieu de placer une poubelle à proximité de chaque banc (par exemple au croisement avec la rue Antoine Nys) ;

Considérant que si les luminaires ont été repositionnés, ils ne doivent pas entraver le chemin des piétons, tout comme le placement de boitiers ;

AVIS FAVORABLE SOUS CONDITIONS : !

- Remplacer l'asphalte prévu en chaussée par un revêtement modulaire ;
- Prévoir une bande en dalles gazon entre les zones de stationnement et les fosses de plantations;
- Mettre en œuvre des joints ouverts en stationnement ;
- Dans le tronçon qui longe les écoles, de l'avenue Charles de Tollenaere à la rue Pierre Longin, prévoir le stationnement du même côté (côté école) ;
- Dans le tronçon de la rue Pierre Longin à la rue de Neerpede, limiter le nombre de chicanes à 2 maximum ;
- Ne pas mettre en œuvre des blocs en béton pour délimiter les zones de stationnement ; aménager une zone semi-perméable affleurante avec la chaussée ;
- Vérifier les entrées carrossables et la présence d'obstacles ;
- S'assurer de la relocalisation de la place PMR supprimée dans la rue Antoine Nys ;
- Déplacer les bancs hors du cheminement naturel des déficients visuels et préciser les traversées aux carrefours en mettant en place des lignes guide ;
- Aménager les voies d'accès des garages au même niveau que le trottoir (absence d'inflexion et mise en œuvre de bordures chanfreinées) ;
- Répondre aux recommandations dictées par le Cahier de l'accessibilité piétonne en ce qui concerne le mobilier (bancs et arceaux vélos) ;
- Veiller à ne pas constituer de masque de visibilité au niveau des traversées piétonnes et des carrefours en privilégiant des plantations basses et des arbres à port fastigié.